

“Molenaarsgeslacht uit Haastrecht”

Slotjes

Nadat mijn vader de familiegeschiedenis van zijn kant had uitgezocht ben ik mijn moeders kant, de familie Slotjes, gaan uitzoeken. De gegevens van deze voorouders, met hun geboorte-, doop-, trouw-, overlijdens- en begraafdata, kon ik voor een groot deel via genealogische databases op internet achterhalen. Toen ik nog verder in de tijd terug wilde zoeken, ging ik naar het Streekarchief. Hier ben ik verder gaan zoeken in de Doop-, trouw-, en begraafboeken en ik ging in notariële archieven op zoek naar transportakten om te achterhalen waar mijn voorouders ongeveer gewoond hadden.

Molenaarsgeslacht

De Slotjes komen uit Haastrecht en blijken vaak het beroep van watermolenaar te hebben gehad. Mijn opa, zo wist ik al, is geboren in de voorste molen bij Cabauw. Zijn vader was watermolenaar van deze molen en hij had op zijn beurt het beroep overgenomen van zijn schoonvader.

Ook in de andere tak van de familie Slotjes zijn watermolenaars te vinden. Zo werd Andries Slotjes in 1863 de eerste molenaar van de nieuwe molen van de polder Beneden Haastrecht. Deze molen moest het water van de boezem van Beneden Haastrecht op de Hollandse IJssel lozen. Dat gebeurde vóór 1863 door een molen aan de Tiendweg, waar ook weer Slotjes molenaar waren, zoals Andries' oom Klaas Slotjes en zijn vader Andries Slotjes. In de stamboom is te zien hoe de familieverhouding in elkaar zit.

Stamvader

Beide takken bleken een gemeenschappelijke stamvader te hebben: Nicolaas Andriesz. Slotjes uit Haastrecht. Hij leefde van 1718 tot 1780. Via Google Books kwam ik hem tegen in een interessante bron: ‘Resolutiën van de Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslandt’. Hierin is een inventarisatie opgenomen van de schade door de overstroming in 1751 van de polders rond Haastrecht. Deze overstroming was ontstaan door doorbraken van de Lekdijk bij Jaarsveld. In deze inventarisatie vond ik de naam van stamvader Claas Andries Slot.

De beschrijving maakt inzichtelijk hoe de boeren in de polders tijdens de overstroming meer dan een jaar hebben moeten overleven. Door de overstroming waren hun woningen vaak zwaar beschadigd en hebben zij hun toevlucht (met hun vee) moeten zoeken in hutten en tenten op de hoger gelegen IJsseldijk.

Meer overstromingen

In de boeken ‘Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen’ van J. Buisman en ‘Tien eeuwen tussen Lek en IJssel’ van Henk Povée wordt de doorbraak van de Lekdijk bij Jaarsveld in 1751 en de overstroming van de Lopikerwaard genoemd. Bij het lezen van deze boeken wordt duidelijk dat overstromingen vaker voorkwamen en wat er in die tijd moest gebeuren om de polders droog te houden. Dat was wel een eyeopener. Ik wist natuurlijk dat de Lopikerwaard in het rampjaar 1672 als onderdeel van de Oude Hollandse Waterlinie onder water was gezet. Maar dat de polders door dijkdoorbraken zo vaak onder water hadden gestaan en welke enorme gevolgen dit had voor de bewoners van de polders, wist ik niet.

VERTELLER:

NAAM: Cor van Dijk

WOONPLAATS: Gouda

VOOROUDE: Nicolaas Andries Slotjes

* 1718 † 1780

PLAATS VERHAAL: Haastrecht

RELATIE: Voorvader aan mijn moederskant (8e generatie)

Kennis

Ik heb een hoop opgestoken tijdens mijn onderzoek en ben er nog niet mee klaar. Sowieso was ik verrast door de enorme hoeveelheid informatie die gewoon thuis via internet te raadplegen is. Daarnaast ben ik vooral meer te weten gekomen van de regionale geschiedenis en van de manier waarop de polders door de eeuwen heen zo goed mogelijk droog werden gehouden. Verschillende leden van de familie Slotjes hebben hierin een rol gespeeld als watermolenaar. Over de aanstelling en uitoefening van hun beroep weet ik nu ook meer.

Het meest bijzonder tot nu toe blijft wel de beschrijving uit 1751 van de schade door de overstroming van de Lopikerwaard, met vermelding van Claas Andries Slot. De familiegeschiedenis en de regionale geschiedenis komen in dit document prachtig samen.

(1777)		1752	
De Erven van de Weduwe Bastiaan van Nooten feeven en twintig mergen		27 September.	
Claas Andries Slot vyftien en een halve mergen	f 2020 0 0	Puntten van beschryvinge.	
Kryn Slootje dertien mergen	870 0 0		
Jan Vyane vyf mergen	300 0 0		
Cornelis Stolwyk, Bruiker van dertien mergen	115 0 0		
Jan van Spanje, Bruiker	600 0 0		
Teunis Hendrik Spruyt	170 0 0		
De Wed. Ad. Maas een en twintig en een halve mergen	90 0 0		
Willem den Hondyker, Bruiker	2000 0 0		
Jan van Spanjen feltien mergen	1000 0 0		
	725 0 0		
	10632 0 0		